

Sygn. akt IV KK 52/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Rafał Malarski

w sprawie **S. S.**

skazanego z art. 191a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 13 maja 2021 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w R. z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w
R. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R., wyrokiem nakazowym z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał S. S. za winnego popełnienia występku z art. 191a § 1 k.k., za co wymierzył mu karę 250 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda, zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonej nawiazki w kwocie 1.500 zł oraz orzekł o kosztach sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Z kasacją od tego orzeczenia, zaskarżając je w całości na niekorzyść skazanego, wystąpił Prokurator Generalny. Orzeczeniu temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 502 § 1 k.p.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu wyrokiem nakazowym, za przypisane mu przestępstwo, kary grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł, podczas gdy stosownie do brzmienia wskazanego wyżej przepisu wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywny w granicach nieprzekraczających wysokości 200 stawek dziennych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i dlatego mogła być uwzględniona na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k. Nie sposób jednak podzielić – niewiążącego dla Sądu Najwyższego – wniosku skarżącego o potrzebie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, skoro kwestionuje on jedynie wysokość orzeczonej kary grzywny, a nie rozpoznanie sprawy w trybie nakazowym. Nie można zgodzić się ponadto, że jest to kasacja na niekorzyść, jako że w kwestionowanym wyroku orzeczono tę karę w rozmiarze wyższym niż było to dopuszczalne.

Zakres zaprogramowanej przez skarżącego kontroli kasacyjnej odczytać należy poprzez uchybienie, które jest przedmiotem zarzutu kasacji, skoro Sąd Najwyższy jest nim związany (art. 536 k.p.k.). Zarzut kasacyjny określa faktyczny zakres zaskarżenia, gdyż rodzaj tego zarzutu, tj. co do winy, kary, środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku (art. 447 § 1 – 3 k.p.k.) oznacza zaskarżenie w całości – zarzut co do winy (art. 447 § 1 k.p.k.) albo w części – zarzut co do środków reakcji karnej wymienionych w art. 447 § 2 i 3 k.p.k. Skoro w kasacji postawiono wyłącznie zarzut co do kary, to charakter tego zarzutu określił zakres zaskarżenia – w części co do kary i środka karnego (art. 447 § 2 k.p.k.). Zatem wskazany w kasacji zakres zaskarżenia – w całości, nie mógł doprowadzić do kontroli kasacyjnej w takim zakresie, skoro związanie zarzutem co do kary

oznaczało przeprowadzenie kontroli kasacyjnej tylko w granicach tego zarzutu, a więc co do części wyroku dotyczącej orzeczenia o karze (art. 447 § 2 k.p.k.).

Sąd Rejonowy poprzez orzeczenie wyrokiem nakazowym kary grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych dopuścił się rażącego naruszenia prawa wskazanego w zarzucie kasacji, które w istotny sposób wpłynęło wręcz na zaskarżony wyrok. Przepis art. 502 § 1 k.p.k. wskazuje bowiem wyraźnie, że wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i w tym tylko zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania. Uchybienie, którym dotknięty jest zaskarżony wyrok nakazowy, dotyczy bowiem rozstrzygnięcia o karze, a zatem zgodnie z art. 447 § 2 k.p.k., co do pozostałych rozstrzygnięć nie zachodzi konieczność ich uchylenia w celu ponownego rozpoznania. Uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego w części dotyczącej orzeczenia o karze i w tym tylko zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania powoduje, że rozstrzygnięcia co do sprawstwa, winy i nawiązki pozostają o obrocie prawnym i sprawa w tym zakresie nie podlega już ponownemu rozpoznaniu.

Zauważyć z urzędu należy, że wobec złożenia przez pokrzywdzoną wniosku o orzeczenie środka kompensacyjnego, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k., Sąd Rejonowy orzekając nawiązkę wskazał błędną podstawą prawną w postaci art. 46 § 1 k.k., zamiast prawidłowej z art. 46 § 2 k.k. Jednak w świetle art. 438 pkt 1a k.p.k., pomimo obrazy prawa materialnego, orzeczenie odpowiada prawu, a zatem pozostaje niezmienione w obrocie prawnym.

W postępowaniu ponownym Sąd Rejonowy zobligowany będzie do przestrzegania określonych ustawowo granic wymiaru omawianej kary. Nie ma przy tym przeszkód prawnych, aby w ponownym postępowaniu sprawa w przekazanym zakresie znów została skierowana do trybu nakazowego, stąd – wobec tego, że skarżący w kasacji kwestionuje samą wysokość orzeczonej kary grzywny – jest to jednak środek wniesiony na korzyść oskarżonego. Sąd uwzględni również treść art. 538 § 1 k.p.k., w myśl którego z chwilą uchylenia wyroku wykonanie kary ustaje; zaś karę już wykonaną - w wypadku późniejszego ponownego skazania (a więc a

maiori ad minus również, gdy przedmiotem rozpoznania w postępowaniu ponownym jest wyłącznie kwestia kary) - zalicza się odpowiednio na poczet nowo orzeczonej kary.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w wyroku.